

สรุปผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาหาความสัมพันธ์และอำนาจในการทำนาย (correlational and predictive research) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาหาความสัมพันธ์และอำนาจในการทำนาย การจัดการชีวิตกับพฤติกรรมการสร้างเสริมสุขภาพทางเพศของวัยรุ่นในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตอำเภอเมือง จังหวัดนครพนม วิเคราะห์ผลความสัมพันธ์ระหว่างการจัดการชีวิต กับพฤติกรรมการสร้างเสริมสุขภาพทางเพศ และผลค่าอำนาจในการทำนายพฤติกรรม การสร้างเสริมสุขภาพทางเพศของวัยรุ่นในโรงเรียน โดยมีเพศ ระดับการศึกษา การประเมินตนเอง เกี่ยวกับความรู้เรื่องเพศ และการจัดการชีวิตเป็นตัวร่วมในการทำนาย

ประชากรในการวิจัยเป็นนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ปีการศึกษา 2551 ทั้งเพศชายและเพศหญิง อายุ ระหว่าง 15-18 ปี ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดนครพนม รวม 2 แห่ง จำนวนนักเรียน 1,709 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ปีการศึกษา 2551 ที่มีการเรียนการสอนแบบสหศึกษาตั้งแต่ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 ทั้งเพศชายและเพศหญิง อายุระหว่าง 15-18 ปี ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดนครพนม รวม 2 แห่ง จำนวนกลุ่มตัวอย่างคำนวณมาจากตารางประมาณการของแครมเมอร์และธิแมน (Kraemer & Thieman, 1987) จำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 340 คน ทำการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน โดยเริ่มจากการสุ่มแบบจัดอันดับชั้น คำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างตามสัดส่วนจำนวนประชากร และสุ่มแบบง่าย ตามลำดับ หลังเก็บข้อมูลผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามกลับคืนจำนวน 320 ฉบับ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย แบบสอบถามเรื่องการจัดการชีวิตกับพฤติกรรมการสร้างเสริมสุขภาพทางเพศ แบ่งเป็น 3 ส่วน ได้แก่ แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพการสมรสของบิดามารดา ศาสนา และการประเมินตนเองเกี่ยวกับความรู้เรื่องเพศ จำนวน 6 ข้อ ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง แบบสอบถามการจัดการชีวิตเกี่ยวกับเรื่องเพศของวัยรุ่น ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นเองจากการศึกษาวรรณกรรมและดัดแปลงมาเป็นแบบสอบถาม จำนวน 15 ข้อ และแบบสอบถามพฤติกรรมการสร้างเสริมสุขภาพทางเพศของวัยรุ่น จำนวน 20 ข้อ ซึ่งได้รับอนุญาตการใช้เครื่องมือจากโครงการ “การพัฒนารูปแบบและกลวิธีสร้างเสริมสุขภาพทางเพศของเยาวชนไทย” นำมาประยุกต์ใช้ ประกอบด้วยข้อคำถามเพื่อวัดพฤติกรรม การสร้างเสริมสุขภาพทางเพศ มีทั้งข้อคำถามเชิงบวกและเชิงลบ มีการทดสอบความเที่ยงตรงเชิง

เนื้อหา (Content validity) โดยผู้ทรงคุณวุฒิ 5 ท่าน ตรวจสอบความเหมาะสมและถูกต้องของเนื้อหา นำไปวิเคราะห์รายข้อจำแนกความแตกต่างระหว่างกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำโดยใช้ค่าที (t-test) แต่ละข้อมีค่าที (t) ไม่ต่ำกว่า 2.00 จากนั้นนำไปทดลองใช้กับนักเรียนโรงเรียนมัธยม สังกัดกรมสามัญศึกษา ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดนครพนม ที่เป็นคนละกลุ่มกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 40 คน และทดสอบค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ด้วยวิธีสัมประสิทธิ์อัลฟา (Cronbach's alpha coefficient method) หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อเพื่อหาข้อบกพร่องและนำไปแก้ไขก่อนนำไปใช้จริง ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามอยู่ในระดับสูง คือแบบสอบถามการจัดการชีวิตเกี่ยวกับเรื่องเพศของวัยรุ่น เท่ากับ 0.90 และแบบสอบถามพฤติกรรมการสร้างเสริมสุขภาพทางเพศของวัยรุ่น เท่ากับ 0.86 ผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลในเดือน กุมภาพันธ์ 2552 รวมระยะเวลาการเก็บรวบรวมข้อมูลทั้งสิ้น 3 สัปดาห์ ได้รับแบบสอบถามกลับคืนจำนวน 320 ฉบับ และวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมการวิเคราะห์สถิติสำเร็จรูป กำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001, .01 และ .05

การวิเคราะห์ข้อมูลใช้โปรแกรมการวิเคราะห์สถิติสำเร็จรูป วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน โดยการแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน วิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างการจัดการชีวิต กับพฤติกรรมการสร้างเสริมสุขภาพทางเพศ โดยใช้สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson Correlation) และศึกษาอำนาจในการทำนายพฤติกรรมการสร้างเสริมสุขภาพทางเพศ โดยวิธีสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบพหุคูณ และการถดถอยพหุคูณแบบเป็นขั้นตอน (Stepwise multiple regression) โดยมีตัวแปรสามระดับดังนี้ 1) ตัวแปรนามบัญญัติ ได้แก่ เพศของวัยรุ่น ทำเป็นตัวแปรหุ่น ก่อนนำมาวิเคราะห์ 2) ตัวแปรอันตรภาคชั้น ได้แก่ ระดับการศึกษา การประเมินตนเองเกี่ยวกับความรู้เรื่องเพศ และการจัดการชีวิต

สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาปัจจัยด้าน เพศ ระดับการศึกษา และการประเมินตนเองเกี่ยวกับความรู้เรื่องเพศ และการจัดการชีวิต กับพฤติกรรมการสร้างเสริมสุขภาพทางเพศของวัยรุ่นในโรงเรียน ผู้วิจัยสามารถตอบสมมติฐานการวิจัยได้ดังนี้

1. ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของกลุ่มตัวอย่างพบว่า กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนที่อยู่ในช่วงวัยรุ่นจำนวน 320 คน ทั้งเพศชายและเพศหญิง เป็นเพศชายร้อยละ 30.9 และเพศหญิงร้อยละ 69.1 มีอายุอยู่ระหว่าง 15-18 ปี อายุเฉลี่ย 16.77 ปี กำลังศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 คิดเป็นร้อยละ 43.4, 31.9 และ 24.7 ตามลำดับ ส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ พบร้อยละ

96.9 สถานภาพการสมรสบิดามารดาส่วนใหญ่อยู่ด้วยกัน คิดเป็นร้อยละ 76.3 สำหรับการประเมินตนเองในด้านความรู้เกี่ยวกับเรื่องเพศ พบว่าส่วนใหญ่อยู่ในระดับ 5 คือ มีการประเมินตนเองเกี่ยวกับความรู้เรื่องเพศในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 44.1

2. ตัวแปรการจัดการชีวิตของวัยรุ่นในแต่ละด้านมีความสัมพันธ์ต่อกันทางบวกในระดับปานกลางมีแนวโน้มถึงระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 โดยการจัดการชีวิตด้านการเลือก และด้านการปฏิบัติเพื่อให้เกิดภาวะที่เหมาะสม มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) เท่ากับ .741 การจัดการชีวิตด้านการเลือก และด้านการชดเชยหรือทดแทน มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) เท่ากับ .637 และการจัดการชีวิตด้านการชดเชยหรือทดแทน และด้านการปฏิบัติเพื่อให้เกิดภาวะที่เหมาะสม มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) เท่ากับ .800 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (r) ระหว่างปัจจัยด้านการจัดการชีวิตกับพฤติกรรมการสร้างเสริมสุขภาพทางเพศเท่ากับ .535 ($p = .000$) แสดงให้เห็นว่าปัจจัยด้านการจัดการชีวิตเป็นปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการสร้างเสริมสุขภาพทางเพศของวัยรุ่นโดยมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกันในระดับปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

3. ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ สัมประสิทธิ์การทำนาย สัมประสิทธิ์ถดถอยของตัวทำนาย ค่าทดสอบเอฟ และทีของตัวทำนาย เป็นขั้นตอนในการทำนายเพศ ระดับการศึกษา การประเมินตนเองเกี่ยวกับความรู้เรื่องเพศ และการจัดการชีวิตกับพฤติกรรมการสร้างเสริมสุขภาพทางเพศของวัยรุ่นในโรงเรียน พบว่า ในตัวแปรทั้งหมด 4 ตัวแปรที่นำเข้าสู่การวิเคราะห์ สหสัมพันธ์พหุคูณ ผลปรากฏว่า ตัวแปรด้านเพศไม่มีผลต่อตัวแปรตาม ส่วนตัวแปรที่มีผลต่อตัวแปรตามอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติมีทั้งสิ้น 3 ตัวแปร โดยตัวแปรที่เข้าเป็นตัวแรกได้แก่ ปัจจัยด้านการจัดการชีวิต ปัจจัยด้านการประเมินตนเองเกี่ยวกับความรู้เรื่องเพศ และปัจจัยด้านระดับการศึกษา ตามลำดับ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณของกลุ่มตัวทำนายสามารถทำนายพฤติกรรมการสร้างเสริมสุขภาพทางเพศของวัยรุ่นในโรงเรียน (r) มีค่าเท่ากับ .553 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 และค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของตัวทำนาย (β) มีค่าเท่ากับ .102 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จากการวิเคราะห์สรุปได้ว่า สมการทำนายพฤติกรรมการสร้างเสริมสุขภาพทางเพศของวัยรุ่นในโรงเรียน ประกอบด้วยกลุ่มตัวทำนายเรียงลำดับความสำคัญดังนี้คือ การจัดการชีวิต สามารถทำนายพฤติกรรมการสร้างเสริมสุขภาพทางเพศของวัยรุ่นในโรงเรียนได้ร้อยละ 28.7 ปัจจัยด้านการประเมินตนเองเกี่ยวกับความรู้เรื่องเพศสามารถทำให้การทำนายเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.9 และระดับการศึกษาสามารถทำให้การทำนายเพิ่มขึ้นร้อยละ 1.0 ซึ่งตัวทำนายเหล่านี้มีประสิทธิภาพพร้อมกันในการทำนายพฤติกรรมการสร้างเสริมสุขภาพทางเพศ

ของวัยรุ่นในโรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 30.6 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 และสามารถสร้างสมการทำนาย โดยใช้กลุ่มตัวทำนายดังกล่าวคือ ปัจจัยด้านการจัดการชีวิต การประเมินตนเองเกี่ยวกับความรู้เรื่องเพศ และระดับการศึกษา ดังแสดงไว้ในสมการ ก

$$\text{สมการ ก} \quad Y' = 39.847 + .358 \text{ SOC} + .574 \text{ SA} + 1.030 \text{ EDU}$$

$$Z' = .503 \text{ SOC} + .118 \text{ SA} + .102 \text{ EDU}$$

ข้อเสนอแนะ

ผลการวิจัยครั้งนี้พบว่า การจัดการชีวิตกับพฤติกรรมการสร้างเสริมสุขภาพทางเพศของวัยรุ่นในโรงเรียนมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกัน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .001 การวิจัยในครั้งนี้ควรขยายผลการวิจัยโดยนำไปวางแผนในการสร้างเสริมการจัดการชีวิตกับพฤติกรรมการสร้างเสริมสุขภาพทางเพศของวัยรุ่นในโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพมากขึ้นเพื่อช่วยลดปัญหาการเกิดพฤติกรรมทางเพศที่ไม่เหมาะสม แต่เนื่องจากการวิจัยครั้งนี้มีข้อจำกัดของการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1.1 ผู้บริหารในหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนหรือกลุ่มวัยรุ่น ควรมีการผลักดันและกำหนดให้ผู้ปฏิบัติได้ศึกษาและพัฒนารูปแบบให้เป็นมาตรฐานเพื่อนำไปปฏิบัติให้เป็นรูปแบบมาตรฐานเป็นการขยายผลในวงกว้างต่อไป

1.2 กำหนดนโยบายให้ผู้ปฏิบัตินำแนวคิดการจัดการชีวิตกับพฤติกรรมการสร้างเสริมสุขภาพทางเพศไปใช้กับนักเรียน อย่างเป็นมาตรฐาน

2. ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ

2.1 ผู้ที่มีบทบาทหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนหรือวัยรุ่น เช่น ครู อาจารย์ ควรได้รับการส่งเสริมหรือสนับสนุนให้ได้รับความรู้เกี่ยวกับการจัดการชีวิต โดยการจัดการอบรมเพื่อให้ได้รับความรู้และประสบการณ์ตรง สามารถนำไปประยุกต์ใช้กับกลุ่มนักเรียน หรือวัยรุ่นต่อไป

2.2 ควรมีการขยายขอบเขตการวิจัยไปยังสถานศึกษาอื่น เพื่อให้เห็นปัญหาและความแตกต่างที่เกิดขึ้น และนำผลลัพธ์ที่เป็นเชิงประจักษ์มาปรับปรุงให้เหมาะสมมากในการนำไปใช้ยิ่งขึ้น

3. ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

3.1 การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ศึกษาเฉพาะในกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียน อายุระหว่าง 15-18 ปี ระดับการศึกษาชั้นมัธยมศึกษา จึงไม่สามารถนำไปเปรียบเทียบกับประชากรที่เป็นกลุ่มตัวอย่างกลุ่มอื่นได้ ดังนั้นจึงควร นำปัจจัยอื่น เข้ามาศึกษาเพิ่มเติม เช่น กลุ่มเยาวชนที่มีอายุแตกต่างกันออกไป การศึกษาระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น และอุดมศึกษา หรือกลุ่มเยาวชนอื่นทั่วไป และนำผลที่ได้จากการวิจัยมาเป็นแนวทางในการพัฒนาการจัดการชีวิตกับพฤติกรรมการสร้างเสริมสุขภาพทางเพศให้เป็นมาตรฐาน และขยายผลการศึกษาได้ในวงที่กว้างมากขึ้น

3.2 การศึกษาวิจัยในครั้งนี้เป็นการศึกษาในลักษณะการหาความสัมพันธ์และการทำนาย ซึ่งผลการวิจัยสามารถนำมาเป็นแนวทางในการพัฒนาการวิจัยในลักษณะอื่นที่สูงขึ้นไป เช่น การจัดเป็นโปรแกรมการจัดการชีวิตกับพฤติกรรมการสร้างเสริมสุขภาพทางเพศ เป็นต้น เพื่อนำผลการวิจัยมาพัฒนาเป็นโปรแกรมที่มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น เป็นการช่วยลดปัญหาการมีพฤติกรรมทางเพศที่ไม่เหมาะสมของเยาวชนในอนาคต

3.3 นำแนวคิดในการจัดการชีวิตกับพฤติกรรมการสร้างเสริมสุขภาพทางเพศมาพัฒนาปรับปรุงต่อไป เพื่อให้เกิดการยอมรับอย่างกว้างขวาง และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้ อย่างมีประสิทธิภาพ

คณานักหอสมุด